

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)

1/2 an 60 „ (30 lei)

1/4 an 30 „ (15 lei)

O lună 10 „ (5 lei)

In nr. 50 fi (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1.50 a doua
și a treia oară C. 1.20Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Mortalitatea copiilor.

Averea cea mai prețioasă a Românilui sunt copiii lui. Averea principală și cea mai necesară a statelor o constituie sănătatea și viața cetățenilor. O țară depopulată este slabă și săracă, ori cât de mari ar fi bogățiile materiale, ce le-ascunde în sinul ei. Din punct de vedere al populației și România se numără între statele cu populație rară. La noi abia vin 45—50 locuitori pe km. patrat, pe când în țările apusene, cari au aceeași climă, de nu mai aspră, (Bavaria, Saxonia) desimea populației trece peste 200—225 locuitori pe km. Este adevărat, că afară de marele șes al Munteniei, România e mai mult deluroasă și muntoasă, unde solul nu oferă nutre-mânt suficient unei populații agricole mai dese, atari ținuturi însă în alte țări sunt împopulate cu muncitorii diferitelor stabilimente industriale, ce nouă până acum ne lipsesc.

Sporirea populației este peste măsură lentă. Regretatul Dr. Felix, constatând aceasta încă pe la 1880 pe baza statisticii demografice zicea (în discursul de recepție la Academia română) „Populația României se înmulțește în o proporție cu mult mai mică decât aceea a altor țări; România este dară amenințată cu o depopulație relativă, care vatamă interesele ei cele mai vitale“. Ce vom zice azi, dacă vom considera milioanele de vieți

stînse în războiu și în urma războiului mondial? Popolația s'a rărit peste măsură și azi este adânc simțită lipsa brațelor muncitoare pe toate terencele; chiar și pe cel al agriculturii, deși majoritatea covârșitoare a poporului românesc o constituie agricultorii.

Faptul acesta inspiră serioase îngrijorări bărbaților de stat și economiștilor noștri, el trebuie să cauzeze îngrijiri fiecărui patriot adevărat, doară e vorbă de viața și tăria neamului, și de viitorul țării noastre.

Este constatat, că România, în ce privește natalitatea ocupă locul între cele dintâu țeri din Europa (41.30/00) și așa populația ar putea crește destul de repede. Creșterea lentă a populației o împiedică mortalitatea excesivă. România — durere — ocupă și în privința mortalității locul între cele dintâu țeri (30—310/00). Cu deosebire este mare mortalitatea pruncilor așa, că peste 20% adică peste a cincea parte a nou-născuților mor în anul prim al vieții lor. Cauzele mortalității le arată interesantul studiu al Dlor Dr. Al Kaminski și Nic. T. Ionescu, intitulat »Cauzele mortalității primei copilării în România, și mijloacele de ale combate, București 1901«. Cele mai multe cazuri de moarte sunt datorite debilității congenitale, apoi seceră multe vieți tuberculoasă, boalele infecțioase, și la sate mai ales neglegerea pruncilor, fiind fe-

meile peste măsură îngreunate cu lucrul, apoi neștiința de a tracta pruncii mici. Se pare ceva paradox, că deși pentru Român averea cea mai prețioasă sunt pruncii, totuși până acum prea puțină grige s'a pus pe asigurarea și dezvoltarea acestei averi.

Nu ne îndoim, că cei chemați se vor ocupa cu toată serioșitatea de cauzele marelui mortalități a pruncilor și vor lua măsurile potrivite pentru remediarea răului. Cu mulțumire constatăm, că în direcția aceasta începutul l-a făcut deja Consiliul dirigent, Resortul ocrotirei sociale, instituind cursuri pentru surori de ocrotire spre a se îngriji de gravide, leuze, copii nou născuți, de orfani părăsiți, de tineret în privința social-igienică, de morboși în lipsa ori în ajutorul medicului, de a crește poporul prin sfat și fapt la un trai trupesc și sufletesc sănătos.

Tot spre a combate cauzele mortalității și a sana relele provenite din războiu a dispus Resortul Ocrotirei sociale și adunarea datelor statistice asupra stărei sociale și igienice din țară. Ca acele date să fie cât se poate de autentice și să poată servi ca baza secură la luarea măsurilor igienice a concredut cu adunarea lor nu numai pe primarii comunali, ci și medici și studenți în medicină. Se înțelege dela sine, că păstorii sufletesti în interesul turmei lor, sunt datori a conlucra la tot, ce servește spre îmbunătățirea raporturilor sanitare în parohiile lor.

Ca scopul umanitar urmărit de Consiliul dirigent să se ajungă mai ușor, credem a fi de lipsă, ca Consiliul să se îngrijească de elaborarea unei bune „Instrucțiuni de igienă“, scrisă în stil popular, care să servească preoților și cărturarilor dela sate, ca îndreptar, după care Dumineca și în sărbători, în serile de iarnă și cu alte ocaziuni potrivite să învețe și lumineze poporul, cum să grijească de sănătatea sa și de a fiilor săi.

Nepăsarea din trecut e păcătoasă și periculoasă din punct de vedere și moral și național. Statul, biserica și societatea deopotrivă trebuie să lucreze spre a introduce la orașe și la țară stări igienice mai bune, mai europene, pentru ca să se împiedece escesiva mortalitate a pruncilor mici, și prin măsuri potrivite să se ajute dezvoltarea lor în perioada copilăriei, când și natura lucră cu o mare abundență de putere. Aceasta o pretinde binele public, o pretinde starea plapândă a micilor nevinovați, avizați la ajutorul nostru, spre a scăpa de moartea, ce-i amenință, cărora noi datori suntem a le alergera întru ajutor. Numai lucrând așa, va scădea mortalitatea copiilor.

(dr. is. m.)

Noul armistițiu român.

»Echo de Paris« anunță că reprezentanții României la Budapesta au remis guvernului ungar noile condiții de armistițiu.

Acesta din urmă le-a transmis Aliatilor, declarând că refuză și acum să modifice bazele armistițiului semnat în Noemvrie trecut.

Lecticalul și zilele de lucru.

— În atențiunea viitorului sinod provincial. —

Chestia răscumpărării lecticalului și a zilelor de lucru s'a ventilat mult și înainte de războiu și mai ales în biserica romano-catolică, precum și la Rutenii din Nordul Ungariei s'a cerut cu insistență rezolvarea ei. Dar s'a cerut aceasta și la noi, mai ales dela războiu încoace, căci încassarea acestor competențe preoțești a devenit pe zi ce merge tot mai grea. În cele mai multe locuri lecticalul și zilele de lucru sunt principala cauză a unor conflicte acute și permanente între preot și credincioși, căci fiind lecticalul și zilele de lucru competențe legale ale preotului, natural, că s'a silit din răspuțeri să și-le încasseze. Iar o parte destul de însemnată a credincioșilor s'a pus pe punctul de vedere al rezistenței: sunt mulți preoți mai în vrâstă, a căror restanță în lectical și zile de lucru ar face un capital mare, din care ar putea să trăiască tot restul vieții. Pe zi ce merge se tot împuținează numărul acelor, cari își plătesc lecticalul și împlinesc ziua de lucru cu care dătoresc preotului. Bietul preot, putem să zicem, n'a avut nici un sprijin pentru încassarea acestora. El a fost și executorul pretenziunilor sale și dacă a cerut sprijinul administrației civile, acesta sau a fost numai un sprijin de formă sau mai mult a stricat decât a folosit cauzei. Ar fi putut să folosească și alt remediu și l'au și folosit unii: denegarea oricăror funcțiuni bisericești și a stropirii la Bobotează pentru cei rezistenți. Acest mijloc se socotește însă drept un mijloc neacomodat și nepermis.

S'a zis de multeori, că toate aceste atârână dela om, adecă dela persoana preotului. Aceasta o zic însă numai cei neinițiați, cei cari vorbesc dela masa verde, e de mult o frază aceasta, trecută în sfera poveștilor.

Drept aceea dorința unanimă a preoțimei a fost răscumpărarea lecticalului și a zilelor de lucru. Acestei dorințe s'a dat expresie în congresul preoțesc, care a adus hotărâre unanimă în acest senz și în sinoadele districtuale, cari au hotărât așide-rearea toate, fără nici o excepție, răscumpărarea lecticalului și a zilelor de lucru. Nu putem deci să ne ascundem mirarea: cum s'a putut totuș, ca sinodul arhidiecezan să hotărească susținerea și pe mai departe a lecticalului și a zilelor de lucru? De unde acest reacționarism, această împotrivire cu spiritul vremilor? Cum se face, că la noi se aduc astfel de hotărâri în vremea,

când anticlericalismul se lățește cu repeziciune uimitoare, când în contra pretenziunilor materiale ale preoțimei se ridică chiar și în gazete populare lățite în mare măsură în popor, ca »F. P.« din Sibiu? — când în ziarul social-democraților români, se debitează fraze ca acestea: »popa decât să renunțe la o zecime a venitelor sale, mai bucuros renunță la una din cele zece porunci?«

Se spune, că susținerea lecticalului și a zilelor de lucru s'ar fi hotărât pentru a nu se tăia firul legăturilor între preot și credincioși. Dar pentru numele lui Dumnezeu sfântul, oare toc mai lecticalul și zilele de lucru sunt chemate să cimenteze și susțină legătura între preot și credincioși? Lecticalul e doar contribuția cea mai odioasă înaintea poporului, iar ziua de lucru se consideră ca o rămășiță și mai odioasă a vremilor iobăgiei. Lecticalul și zilele de lucru depărtează pe om de preot și de biserică, aceasta e experiența de zeci de ani a preoțimei din păstoria sufletelor. Dacă cei cari au militat cu atâta căldură și succes pentru a convinge pe membrii sinodului despre necesitatea susținerii lecticalului și a zilelor de lucru, ar fi cunoscut cât de cât starea faptică și de pretutindenea a lucrurilor, nu ar fi învins desigur fraseologia frumoasă, (— și de bună credință, nu ne îndoiim —) a teoreticiznilor, față de părerea bazată pe strigătul de durere al sutelor de preoți din păstoria sufletelor. — S'a adus această hotărâre și cu considerare la vremile cari vor veni: cu guvernul dușmănos bisericii, care se prevede de pe acum încă, așa s'a motivat doar susținerea porțiunilor canonice, a lecticalului și zilelor de lucru, zicându-se: că la o eventuală separațiune a bisericii de stat măcar aceste să-i rămână preotului. Nu înțelegem cum a putut să prindă acest argument. Martoră ni-e doar istoria, că separațiunii i-au premers întotdeauna secularizarea și-apoi cum Doamne iartă-ne vom putea să și presupunem, că guvernul acela dușmănos bisericii va da preoțimei chiar și cel mai neînsemnat concurs la încassarea lecticalului și zilelor de lucru?

O singură modalitate este pentru a se face posibilă susținerea lecticalului și a zilelor de lucru: Dacă îndeplinirea funcțiilor religioase de orice fel administrarea sacramentelor și stropirea caselor la Bobotează s'ar condiționa de plățirea de

fapt a lecticalului și zilelor de lucru, dacă așadar preotul numai pe acela l'ar considera de membru al bisericii care își plătește contribuția, iar cei cari nu vreau s'o plătească, să nu se considere de membri ai bisericii. Atunci, da, numai atunci, ar avea lecticalul și zilele de lucru caracterul de legătură între preot și credincioși. — Această teză înse, cum am arătat mai la deal, se socotește între cele cari nu se pot susține.

Că ce va face preotul cu porțiunea canonică? Va face cun va putea și cum îi va ajuta Dumnezeu! Dar nu va mai fi silit pe viitor să trăiască în conflict cu aceia cărora le predică pacea, nici să trăiască în continuă amărăciune. Un lucru nu trebuie să uităm: preotul e capabil să supoarte toate, toate, a suportat perzeuțiile și batjocurile administrației ungurești, va suporta perzeuțiile și batjocurile viitoarei administrații și alte multe încă, dar un conflict permanent cu proprii săi fii sufletești nu știu cum îl va putea suporta

Septimiu Popa.

Criza de guvern »Iz-bânda« scrie: La 30 ale lunii August, având să fie chemați aliații la semnarea păcii cu Austria, suntem în măsură să afirmăm că criza guvernamentală va fi rezolvată prin demisiunea cabinetului d-lui Brățianu.

Așa cum am arătat la timp protestul României va fi înaintat Conferinței păcii prin d. Mișu, delegat, iar noul cabinet român va fi prezident de d. Corneliu Manolescu-Râmnicăneanu și cu combinația ministerială pe care am arătat-o la izbucnirea crizei.

*

La Budapesta nu e stare de asediu presa maghară înregistrează cu satisfacție următoarele:

Guvernul ungar decretase starea de asediu la Budapesta. Un comunicat oficial dat de comisarul guvernului român la Budapesta și de comandamentul trupelor din Transilvania a anulat proclamațiunea guvernului ungar.

Populațiunea maghiară din teritoriul ocupat a primit cu o vie satisfacție măsura luată de români.

Suveranii la Blaj.

În Nr. 13-14 al revistei »Lu-ceafărul« d. Nichifor Crainic dă o descriere minunată a drumului de triumf al Suveranilor în Ardeal. Deșinem partea referitoare la Blaj:

„La Blaj, în satul modest, în cetatea seculară a spritului românesc, ajunserăm târziu sub seară. Lângă catedrala greco-catolică, în fața școalelor celebre ieșite din gândul lui Inochentie Klein, acelaș fluviu de popor curse repede, tumultuos și mai vijelios ca oriunde. Orașul e luminat întreg cu luminări. Torțele purtate de tineri liceeni își pălpăiau vâlvătăile în amurgul mistic și aruncau peste cortegiul fășii de purpură tremurătoare. Era în efectele acelea de lumină un farmec fantastic. Și poporul care venea, venea, venea necontenit, părea învesmântat în odăjdii scumpe ale vechilor lui episcopii. Cu tropote, cu cântece și aclamații, însuflețirea crescuse covârșitoare. Sufletul istoric al Blajului părea că izvorește de pretutindeni și se adaugă mereu. În umbrele serii pluteau fantomele marilor cărturari ai cetății sfinte. Clipa aceasta a fost visul lor mai mult decât al oricărui altor apostoli ai neamului nostru. Ei își trăiesc aievea visul în urmașii aceștia de un entuziasm înfiorător. Și'n seara care poposea pătrunsă de freamăt peste Blajul luminat de torțe și de lumânări de ceară, am înțeles din aceea uriașă izbucnire de viață ce trebuie să fi fost adunarea memorabilă dela 1848, aici aproape, ce câmpia Târnavei sub cuvântul de foc al lui Bărnuțiu.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Literatură.

Note de drum.

In Capitală.

(Continuare din Nr. 179).

Era cât pe aci se întrelas a spune, că Duminică seara am mers la Teatrul național și am avut parte să asistăm la reprezentația frumoasei piese *Polyeucte* de Corneille, tradusă în românește de Corneliu Moldovanu și D. Nanu. *Polyeucte* e o tragedie creștină foarte bună, cu personaje puține și cu acelaș decor în toate cinci actele. S'ar putea reprezenta cu ușurință pe orice scenă. Rolul principal îl aveau măiestrul Nottara, Zaharie Bărsanu al nostru și dna Olimpia.

A treia seară, din bunăvoința măiestrului Brezeanu, cunoscutul artist, nea Iancu, am putut asista la a doua reprezentație a piesei *Bimbașa Sava*, scrisă în versuri de actualul director al teatrului național, dl profesor I. Peretz.

Nu mi-a plăcut piesa: e foarte lungă, în 5 acte, în fiecare act decoruri nouă, cu o mulțime de persoane, aproape tot personalul teatrului e angajat. De fapt e o piesă istorică din timpul lui Vladimirescu, defilează toată boierimea de pe acel timp, Văoăreștii, Bălăcenii, Goleșcu, Șuțu, Gheorghe Lazar, Petrache Poenaru, cu un cuvânt toți oamenii de seamă. Ca o expoziție de oameni, costume și moravuri, e foarte instructivă. Are versuri bune, curgătoare, entusiaste chiar, tirade de cel mai cald și înalt sentiment național. Cu toate acestea nu cred, că va apărea adese pe afiș.

Incolo distracțiile în capitală sunt și acum berechet. Scumpețea și lipsa era mare, dar pentru aceea banii se aruncă cu aceeaș ușurință ca în trecut, ca în vremurile de pace și belșug. Ceeace lipsea pe atunci Bucureștilor, erau trăsurile lipovenilor, elegante, curate, trase de cai ca bălaurii.

— I-au luat nemții pe toți, — se plângea un vizitiiu, — pe vremuri ou mărtoagele acestea mici nu ieșiam la șosea, n'ar fi răs toată lumea..

Incheiu amintirile mele de drum, cu o constatare, asupra căreia atrag atenția preoțimei noastre, în special: în România întregită se pun atâtea nădejdi în noi, cât eu nu știu,

dacă le vom putea răspunde cum se cuvine.

Nu mi-au spus-o prietini, ci oameni cu totul străini, un profesor, cu care ne-am întâlnit ieșind din teatru, — un preot cu care ne-am văzut pe stradă; i-am văzut atunci, nici nu le mai țin minte numele, nici nu i-aș mai recunoaște.

— Ești preot din Ardeal?

— Da!

— Sunt cutare. Să dea Dumnezeu să veniți cât mai curând la noi, să reformați viața noastră bisericească. La noi nu sunt preoți, nici arhieriei, ci niște oameni îmbrăcați în haine largi, fără inimă, fără duh preoțesc!

N'am zis nimic. Ce și puteam zice? Stam înaintea lui uluit, genat oarecum, că să oprește publicul să asculte.

— Așa cum îți spun! Nu se caută la arhieriei nostri cultură înaltă teologică, viață creștinească și cinstită, nu, partidul, căruia aparține și protecția ce o are. De aceea nu-i la ei nimic cald, nimic înălțător, nu-i duh!

Și părintele a mers mai departe și eu mi-am văzut de drum.

— Ai auzit? — întreb eu pe Ștefan. Oamenii aceștia așteaptă prea mult dela noi și tare mă tem, că nu vom putea să facem destul așteptărilor. Ar fi bine să ne dăm seamă de lucrul acesta și să ne punem pe muncă. Ce lucru minunat ar fi, când noi, preoțimea ardeleană, am îndrumă spre o nouă țintă viața religioasă a fraților de dincolo! Ar fi lucrul acesta cel mai mare și mai durabil monument al întregirii neamului.

A. C. D.

Un omagiu soldatului român. Denys Cochin, membru al Academiei franceze, publică un frumos articol intitulat: »Pentru România«, în care aduce prețioase elogi armatei române. Dacă e un soldat, — spune dânsul — a cărui glorie a egalat pe aceea a soldatului francez, e gloria ostașului român. Să respectăm libertatea poporului, care a făcut-o așa de mare și nobilă întrebuintare de ea.

O Polonie și o Românie puternică va asigura — între Marea Baltică și Marea Neagră — un nou echilibru prețios.

Wilson și coloniile germane. În cursul unei conferințe pe care a ținut-o în Casa Albă, președintele Wilson, a explicat

că prin tratatul de pace Germania renunță la drepturile și titlurile ei asupra coloniilor în favoarea puterilor aliate și asociate, dar că aceasta înseamnă numai că puterile aliate au numai administrarea acestor colonii. Wilson a arătat că soarta definitivă a acestor teritorii depinde de aprobarea Ligei națiunilor și a Statelor Unite.

Trupele noastre alimentează Budapesta. Presa maghiară publică următoarele:

La Budapesta comandamentul trupelor române a organizat mese zilnice la care e poftită populația nevoiașă a orașului. Delegațiunile maghiare cari asistă la mesele oferite de regimentele noastre femeilor, copiilor și invalizilor din Budapesta, au exprimat mulțumirile și recunoștința populațiunii maghiare, pentru atitudinea umanitară și generoasă a trupelor noastre de ocupație.

Situația în Turcia. Cu toate măsurile severe luate de guvern și recomandările binevoitoare făcute populației, situația interioară a provinciilor din Anatolia continuă să fie neliniștitoare. Se semnalează că forțe răzvrătite au pătruns în orașul Uchak situat pe linia ferată Smirna, râul Carahisar.

O nouă armată jugoslavă. Ministrul de război și statul major general sârb lucrează de mai multe săptămâni la organizarea viitoare a noiei armate naționale. Proiectul prevede o perfectă unificare a forțelor militare sârbe, croate și slovace. Noua armată va cuprinde în mod provizoriu 23 de regimente de infanterie de câte patru batalioane, 8 de cavalerie, 7 artilerie cu un efectiv mărit și formațiile tehnice și sanitare coraspunzătoare.

Autonomia Macedoniei. Președintele Consiliului general al societăților din Macedonia în Elveția, d. Stefanov, adresează ziarului Times o scrisoare în care cere autonomia Macedoniei, plebiscltul, în numele a 50,000 de tineri macedoneni din America și Europa.

Fără rezolvarea chestiunii Macedoniei nu se poate statornici pacea în Balcani. Pentru

acest lucru reclamă dela Conferința păcii:

1. Situația în Macedonia fiind astăzi intolerabilă cere ocuparea ei imediată de trupe ale marilor puteri dezinteresante, pentru a pune capăt martirajului cărui este supusă populația de-acolo.

2. Să permită ca delegați ai Macedoniei să vie la conferința păcii spre a exprima doleanțele populației.

3. Să permită refugiaților macedoneni a se întoarce la căminurile lor și să se dedea ocupațiunilor lor pacifice.

Inscrierea cadeșilor în școalele militare.

Ministrul de război a hotărât ca și pentru anul acesta să fie admiși în școalele militare — fără examen — elevii școalelor de cadeși din fosta monarhie austro-ungară.

Cererile de înscriere ale cadeșilor de artilerie, se vor trimite școalelor militare de artilerie și marină din București, calea Griviței.

Cererile cadeșilor de infanterie se vor trimite: școalelor militare de infanterie, geniu și administrație, București, strada Izvor.

Aceste cereri vor trebui să sosească la școalele respective cel mai târziu la 1 Septembrie 1919, însoțite de următoarele acte:

a) Actul de naștere. b) Un certificat prin care să se constate clasele absolvate în școala de cadeși. c) Un act de naționalitate. d) Un angajament prin care elevul se obligă ca după dobândirea gradului de sublocotenent, să servească în armată ca ofițer activ, timp de 9 ani impliniți. e) Consimțământul părinților sau a tutorelui autentificat, prin care elevul este autorizat a îmbrățișa cariera militară în armata română. f) Un angajament din partea parinților sau a reprezentanților legali, prin care aceștia se obligă, solidari cu viitorul ofițer, ca în caz de părăsire a armatei înainte de 9 ani impliniți, să restituie cheltuielile făcute de stat cu întreținerea elevului în școală, precum și cu echiparea lui la obținerea gradului de sublocotenent.

Deschizându-se circulația de bani la postă rugăm cu înzistență pe On. abonenți și depozitari ai ziarului nostru să grăbească cu trimiteria abonamentelor, ușurând astfel situația grea în care se află ziarul în scumpețea enormă de azi.

Înștiințare *).

La Școala normală gr.-cat. din Blaj, anul școlar 1919/20 se va începe la 1 Octombrie stil nou.

Examenle private și de corigență se vor ține la 29 și 30 Septembrie.

Inscrierile se vor face 1—4 Octombrie; în 5 „chemarea ajutorului spiritului sfânt”, iar în 6 se vor începe lecțiile regulate.

În conformitate cu dispozițiile Ordinului Consistorial Nr. 282—1919, la școala noastră normală (preparandia) se pot înscrie și fete, fie ca eleve regulate, fie ca privatiste.

Condițiile de primire atât pentru elevi, cât și pentru eleve sunt următoarele:

1. Etatea între 14—18 ani.

2. În clasa I. se primesc elevi și eleve, cari au terminat cu succes cl. IV. gimnazială, reală, civilă sau superioară. Absolvenții școlii primare superioare trebuie să facă examen de primire din I. română, istorie, geometrie și matematică.

Cererile de primire se vor prezenta în scris sau verbal directorului școlii normale, împreună cu următoarele acte:

1. Extras matricular de botez.

2. Extras din naștere dela matriculantul civil. 3. Certificat medical. 4. Certificat despre starea materială a părinților. 5. Certificat de conduită dela preotul local.

În clasa II, III și IV. vor fi primiți elevii și elevele, cari au terminat cu succes clasa anterioară.

Absolvenții cl. VI. gimnaziale; vor fi primiți în cl. III. a școlii normale; dar trebuie să facă examen verbal diferențial din: *somatologie, psihologie, gramatică sistematică a I. române, istorie și geografia universală, botanică, zoologie și economie*; iar din desemn, lucrul manual, muzica vocală și instrumentală examen practic.

Taxele de înscriere, didactru ș. a. fac pe anul întreg 92 cor.

Elevii vor locui în internatul școlii normale.

Elevele vor fi adăpostite după putință în internatul de fete sau sucursala acestuia.

Întreținerea întreagă pe un an școlar, face 2000 coroane.

Blaj, la 23 August 1919.

Ioan F. Negruțiu,
directorul școlii normale.

*) Toate zările române sunt rugate se reproducă aceasta înștiințare în interesul învățământului.

Aviz.

La școala gr.-catolică română din Sibiu este de ocupat postul de cantor-învățător pe lângă următoarele emolumente: 1. Ajutor din fondul bisericii 2400 cor. 2. Intregire dela stat se va cere diferența. 3. Cvarțir natural. 4. Venitele stolare regulate.

Cererile provăzute cu documentele necesare să se înainteze subsemnatului până la 10 Septembrie 1919. Sibiu, la 21 Aug. 1919. Nic. Togan, paroh-protop.

Informațiuni.

La institutele de învățământ din Blaj anul școlar 1919/20 se va începe în 1 Octombrie.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința părinților, că „Școala civilă gr. cat. de fete” din Blaj, având a se străformă pe an. școl. 1919/20 în „Liceu de fete”, înscrierile la școală, precum și examenle de corigență și cele particulare nu se vor face la 1-a Septembrie, ci în zilele de 28—30 Septembrie a. c. — iară prelegerile se vor începe în 1-a Octombrie st. nou. Blaj, în 23 Aug. 1919. Direcțiunea școlii.

— **Comandamentul francez din Bulgaria** — după mai multe ziare — a cerut guvernului român să coopereze militărește la dezarmarea Bulgarilor.

— **Resturile armatei ungare** jefuesc la granița Slovaciei. Ziarele ceho-slovice cer, ca armata să între în Ungaria și să se despăgubească de jafurile comise de bolșevicii unguri cu ocazia ofensivei.

— **Membrii mișcării antibolșeviste** se pregătesc să înceapă o ofensivă contra Petrogradului.

— **Maxim Gorki**, celebrul scriitor rus, — dupăcum află „Deutsche Allgemeine Zeitung” din Copenhaga, — arestat zilele trecute de bolșevici, acum a fost ucis de un comunist leton.

— **Timbrele postale de emisiune ungurească nu mai au nici o valoare postală decât până la 31 August 1919. Dela aceasta dată încolo se vor întrebuița numai timbre (mărți) postale românești și cele ungurești stampilate cu o stampilă specială a Dir. gen. a Poștelor românești. Timbrele ungurești nestam-**

ilate se pot preschimba la oficiile postale, dar numai până la 31 August 1919.

— **Anglia și pacea cu Turcia.** În camera comunelor primministrul englez Lloyd George a declarat, că dela regulara chestiunilor turcești atârnă însuș viitorul Mării Britanii.

— **Bolșevicii** au confiscat și risipit în Ungaria trei miliarde coroane. Aceasta avere a fost confiscată în timp de 4 luni.

— **Convocare.** Reuniunea femeilor române sălăgiene, invită pe toți membri ei și sprijinitorii progresului cultural românesc la adunarea generală în Șimleul Silvaniei la 31 August d. m. la 3 ore având între punctele de programă restaurarea comitetului pe 3 ani.

Pentru Comitet: Emilia Pop, prezidentă.

* Celalalte ziare sunt rugate a reproduce această invitare.

— **Delegația bulgară** a înaintat Conferenței două note. Prima protestează contra delegațiilor cari prezintă Bulgaria ca agresivă minorităților, iar a doua împotriva agențiilor telegrafice cari semnaleză turburări la Sofia.

— **Conferința păcii** a luat cunoștință de acordul întreprins între delegații poloni și germani de-a încredința unei comisii interaliatate grija de-a pune capet incidentelor din Silezia. Unele ziare pretind, că trupe aliate vor ocupa teritoriul litigios.

— **Alegătorii dietali, aderenți ai partidului național român din județul Alba-Inferioare, sunt invitați și pe calea aceasta să participe la conferința, ce se va ține în 29 August a. c. ora 1 p. m. în Alba-Iulia (în o sală a liceului român), în scopul reconstituirii partidului și a pregătirilor pentru alegerile parlamentare.**

Din încredințare comisiei centrale electorale.

Șt. Roșianu.

— **„Neamul Românesc” este autorizat să desmintă categoric zvonul înregistrat mai zilele trecute de aproape toate ziarele, după oficiosul „Viitorul”: că o parte din trupele române ar fi părăsit Budapesta.**

— **În Ucraina** trupele lui Denichin au înaintat până la 90 kilometri sudvest de Chiev, cucerind localitățile Cherson și Nicolaev. Comunicarea cu Odesa este întreruptă.

— **Teroare bolșevistă.** Refugiați din Helsingfort, spun că măcelurile contra celor bănuiți de burghesism au luat proporții înspăimântătoare în Petrograd.

— **Lupte între Englezi și bolșevicii ruși.** Un radio din Lyon anunță, că în golful Finlandei s'a dat o luptă violentă între detașamente engleze și bolșevici. A luat parte și flota engleză și aeroplane. Două cuirassate rusești scufundate. Kronstadt, bombardat cu violență, e în flacări.

MAI NOU.

Archiducele Iosif a demisionat.

O telegramă din Lyon confirmă demisia arhiducelui Iosif.

După telegrama franceză, cauzele demisiei sunt următoarele:

Consiliul suprem interaliat a adresat o telegramă misiunii de generali de la Budapesta, prin care arată că arhiducele Iosif face parte dintr'o familie domnitoare care e în bună parte responsabilă de provocarea războiului mondial și că așa fiind Aliații nu pot trata pacea cu guvernul arhiducelui Iosif. Se adaugă în telegramă că pacea nu se va putea trata de cât cu un guvern ungar, care să aibă încrederea unei adunări Naționale, eșită din alegeri libere.

În urma comunicării acestei telegramme, arhiducele Iosif a demisionat. Demisia sa, implică și retragerea guvernului său de la Budapesta.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.